

УДК 343.43

Андрій Андрушко,*канд. юрид. наук, доцент,
доцент кафедри кримінального права і процесу
Ужгородського національного університету*

ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ СТАТТІ 147 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ

У статті на підставі аналізу вітчизняного та зарубіжного законодавства і наукової літератури проаналізовано недоліки чинної редакції ст. 147 КК України, яка передбачає відповідальність за захоплення заручників, та запропоновано можливі шляхи її удосконалення.

Ключові слова: злочини проти волі, честі та гідності особи; захоплення або тримання особи як заручника.

Постановка проблеми. Закріплене в ст. 29 Конституції України право на свободу та особисту недоторканність є невід'ємним природним правом кожної людини, яке належить їй від народження. Право на свободу передбачає можливість людини бути незалежною від інших людей, проявляти свою волю у власних висловлюваннях, вчинках і діяльності згідно зі світоглядними уявленнями та переконаннями без будь-яких обмежень, якщо такі обмеження прямо не передбачені Конституцією та законами України [1, с. 121]. Визначаючи та гарантуючи свободу кожного індивіда, законодавець встановив кримінально-правові заборони, спрямовані на протидію таким посяганням: розділ III Особливої частини Кримінального кодексу (далі – КК) України передбачає відповідальність за злочини проти волі, честі та гідності особи. Одним із таких діянь є захоплення або тримання особи як заручника (ст. 147).

Проблеми кримінальної відповідальності за захоплення або тримання особи як заручника розглядалися в працях М. О. Акімова, В. Ф. Антипенка, В. І. Борисова, О. О. Володіної, В. П. Ємельянова, Я. Г. Лизогу́ба, А. С. Політової, Є. Б. Тітова та інших науковців. Разом із тим доводиться констатувати, що окремі питання, пов'язані з даною проблематикою, залишаються дискусійними та недостатньо дослідженими. Сказане стосується, зокрема, питання про доцільність перенесення розглядуваного діяння до розділу IX «Злочини проти громадської безпеки» Особливої частини КК України, а також перспектив уведення до відповідної статті заохочувальної норми про звільнення особи, яка скоїла цей злочин, від кримінальної відповідальності.

Мета статті – проаналізувати недоліки чинної редакції ст. 147 КК України, яка передбачає відповідальність за захоплення або тримання особи як заручника, та запропонувати можливі шляхи її удосконалення.

Виклад основного матеріалу. Вище зазначалося, що стаття про кримінальну відповідальність за захоплення заручників розміщена законодавцем у розділі III Особливої частини КК України, який об'єднує злочинні посягання

проти волі, честі та гідності особи. Водночас у науковій літературі неодноразово висловлювалась думка про необхідність перенесення даного діяння до розділу IX «Злочини проти громадської безпеки», оскільки його основним безпосереднім об'єктом нібито виступає громадська безпека [2].

У своєму дисертаційному дослідженні М. О. Акімов зазначає, що захоплення заручників (внаслідок спонукання винною особою третіх осіб до вчинення чи утримання від вчинення певної дії як умови звільнення потерпілих) спрямоване на заподіяння шкоди невизначено великій кількості людей та невизначено широкому колу відносин (життя і здоров'я людини, її права та свободи, порядок діяльності підприємств, установ, організацій і т. ін.). Науковець додає, що шкода основному об'єкту (громадській безпеці) спричиняється через посягання на додатковий (свободу особи) [3, с. 8]. Подібним чином розмірковує О. О. Володіна, котра підкреслює, що, хоча захоплення заручників неможливо вчинити, не обмеживши свободу конкретної людини, основна небезпека цього діяння в тому, що воно завдає шкоду життєво важливим інтересам усього суспільства, невизначено великому колу осіб; про це, на її думку, свідчить і мета його вчинення – спонукання родичів затриманого, державної або іншої установи, підприємства чи організації, фізичної або службової особи до вчинення чи утримання від вчинення будь-якої дії як умови звільнення заручника. О. О. Володіна наголошує: «Саме ж захоплення чи тримання потерпілого є лише засобом досягнення основної мети. Тому суспільні відносини, що забезпечують свободу людини, слід визнати в цьому злочині додатковим обов'язковим, а не основним безпосереднім об'єктом» [4, с. 175].

На наш погляд, з наведеними міркуваннями навряд чи можна погодитись. Я. Г. Лизогуб слушно відзначає, що громадській безпеці під час вчинення захоплення заручника шкода спричиняється не завжди. У деяких випадках, зокрема, коли винний захопив потерпілого з метою адресувати в подальшому свою вимогу відповідному адресатові, але не встиг її висловити, така шкода може бути лише в майбутньому

му (тобто йдеться лише про загрозу спричинення шкоди). Цього, однак, не можна сказати про шкоду свободі захопленого; тому саме вона має визначати зміст безпосереднього об'єкта розглядуваного злочину [5, с. 112].

Слід звернути увагу на те, що у назві ст. 147 КК України слово «заручник» вжите у множині («захоплення заручників»), шляхом чого, можливо, підкреслено спрямованість розглядуваного діяння на заподіяння шкоди невизначеній кількості людей¹. У цьому зв'язку виникає закономірне запитання: відповідальність за вчинення даного діяння настає лише у разі захоплення мінімум двох заручників? Звісно, що ні. Відповідний висновок можна зробити із тексту диспозиції ч. 1 ст. 147 КК України, де вказано, що кримінально караним є захоплення або тримання особи як заручника.

Звертає на себе увагу також той факт, що науковці, які схильні відносити розглядуване посягання до злочинів проти громадської безпеки, виходять із найбільш резонансних і широко відомих випадків захоплення заручників [6, с. 84; 7, с. 34–35; 8, с. 3]. Водночас аналіз доступної емпіричної бази дозволяє зробити висновок, що абсолютна більшість розглядуваних злочинів характеризується менш тяжкими формами прояву і навряд чи дозволяє говорити про їх «суцільну» спрямованість проти громадської безпеки. Очевидним, зокрема, видається той факт, що захоплення заручників не завжди створює небезпеку для невизначено великого кола осіб.

Таким чином, переконливішою є точка зору тих авторів, котрі вважають, що за своїми об'єктивними та суб'єктивними ознаками цей злочин ближчий до злочинів проти особистої свободи людини, аніж до злочинів проти громадської безпеки [9, с. 16–17]. Саме посягання на особисту свободу визначає сутність захоплення заручників. З огляду на це достатні підстави для перенесення статті про відповідальність за досліджуване діяння до розділу IX Особливої частини КК України відсутні.

Вважаємо, що назву ст. 147 КК України доцільно сформулювати як «Захоплення або тримання особи як заручника». Це, по-перше,

¹ Стаття про відповідальність за розглядуване діяння з'явилась у національному кримінальному законодавстві завдяки імплементації Міжнародної конвенції про боротьбу із захопленням заручників, прийнятої на засіданні Генеральної асамблеї ООН 17 грудня 1979 р., до якої Україна приєдналася у 1987 році. У назві цієї Конвенції, як бачимо, слово «заручник» вжито у множині. Вочевидь, при розробці кримінально-правової заборони, присвяченої захопленню або триманню особи як заручника, вітчизняний законодавець переніс наведене у Конвенції формулювання в правову систему України. Разом із тим відзначимо, що законодавці більшості держав, формулюючи назву відповідної статті, слово «заручник» вжили в однині (наприклад, ст. 215 КК Азербайджанської Республіки, ст. 291 КК Республіки Білорусь, ст. 218 КК Республіки Вірменія, ст. 329 КК Грузії, ст. 135 Пенітенціарного кодексу Естонської Республіки, ст. 261 КК Республіки Казахстан, ст. 252 КК Литовської Республіки, ст. 206 КК Російської Федерації, ст. 181 КК Республіки Таджикистан, ст. 130 КК Туркменістану, ст. 245 КК Республіки Узбекистан).

дозволить привести у відповідність назву ст. 147 та диспозицію її ч. 1, у якій йдеться про захоплення або тримання особи як заручника, по-друге, зніме «зайвий» аргумент про спрямованість розглядуваного діяння на заподіяння шкоди невизначеній кількості людей. За скоєння цього злочину щодо двох або більше осіб за прикладом кримінального законодавства окремих зарубіжних держав (Азербайджанської Республіки, Республіки Білорусь, Республіки Вірменія, Литовської Республіки, Республіки Молдова та ін.), на наш погляд, має наставати посиленна відповідальність.

Не можна визнати вдалим також визначення вітчизняним законодавцем кола адресатів, яких стосується вимога вчинити будь-яку дію чи утриматися від її вчинення як умови звільнення заручника. Як відомо, мета спонукання до вчинення чи утримання від вчинення будь-якої дії як умови звільнення заручника у ч. 1 ст. 147 КК України стосується родичів затриманого, державної або іншої установи, підприємства чи організації, фізичної або службової особи. Варто, утім, відзначити, що у ст. 1 Міжнародної конвенції про боротьбу із захопленням заручників серед адресатів вимоги згадуються держава, міжнародна міжурядова організація, будь-яка фізична, юридична особа або група осіб. На нашу думку, коло адресатів у диспозиції ч. 1 ст. 147 КК України слід привести у відповідність до положень конвенції, вказавши у ній на державу, міжнародну організацію, фізичну чи юридичну особу або групу осіб. (Зазначимо, що такий перелік адресатів був наведений у ч. 1 ст. 123-1 попереднього КК України.) Відповідним чином коло адресатів визначене, наприклад, у ч. 1 ст. 227 КК Киргизької Республіки та у ч. 1 ст. 181 КК Республіки Таджикистан.

Здійснений аналіз кримінального законодавства низки зарубіжних держав [10; 11; 12] дозволив дійти висновку про чималі можливості подальшої диференціації відповідальності за захоплення або тримання особи як заручника у національному кримінальному законі. На наш погляд, існують цілком достатні підстави для посилення кримінальної відповідальності за вчинення вказаних дій: групою осіб за попередньою змовою; із застосуванням насильства, небезпечного для життя або здоров'я потерпілого; із застосуванням зброї або предметів, використовуваних в якості зброї; щодо жінки, яка завідомо для винного перебувала у стані вагітності; щодо особи, яка завідомо для винного перебувала в безпорадному стані; щодо двох або більше осіб. Доцільним видається також закріпити у ст. 147 КК України особливо кваліфіковані види розглядуваного діяння, до яких слід віднести вчинення даного діяння організованою групою та спричинення ним тяжких наслідків (на сьогодні це кваліфіковані види захоплення чи тримання особи як заручника). Водночас, на нашу думку, слід виключити з ч. 2 ст. 147 КК України таку кваліфікуючу ознаку, як «ті самі дії, якщо вони були поєднані з погрозою знищення людей». Вважаємо, що захоплення та тримання особи як заручника не може не супроводжуватись насильством (за винятком

окремих випадків, коли, наприклад, потерпіла особа завідомо для винного перебувала в безпорадному стані), зокрема психічним (наприклад, погрозою вбивством). Крім того, навряд чи можна визнати вдалим законодавче формулювання відповідної кваліфікуючої ознаки: не зрозуміло, чому погроза знищення (йдеться про погрозу вбивством?) стосується невизначеного кола людей [13, с. 162].

Як відомо, КК України містить спеціальні норми (ст.ст. 349, 349-1), які встановлюють відповідальність відповідно за захоплення представника влади або працівника правоохоронного органу як заручника та за захоплення журналіста як заручника. Вважаємо, що вказані склади злочинів в КК України є зайвими і лише породжують непотрібну у даному випадку конкуренцію норм. Існуюча з точки зору вітчизняного законодавця доцільність посиленої відповідальності за захоплення як заручника певної категорії осіб може бути реалізована за прикладом грузинського законодавця (у ч. 3 ст. 329 КК Грузії підвищена відповідальність передбачена за захоплення як заручника державної політичної посадової особи Грузії чи членів його сім'ї) шляхом конструювання кваліфікованого складу злочину [11, с. 350].

Чинна на тепер редакція ст. 147 КК України не згадує про звільнення особи, яка добровільно звільнила заручника, від кримінальної відповідальності. Водночас, на наш погляд, існують вагомі підстави вважати, що відповідна заохочувальна норма стимулювала би припинення винною особою даного злочину. Так, має рацію М. О. Акімов, який наголошує на необхідності і навіть обов'язковості ведення переговорів із виконавцями або іншими співучасниками злочину, аби переконати їх відмовитися від продовження злочинних дій щодо заручника та звільнити його. При цьому переговори мають сенс тільки тоді, коли обидві сторони мають що запропонувати одна одній. Ультимативна ж вимога звільнити заручників під погрозою затримання чи фізичного знищення осіб, що їх захопили або утримували, загрожує самій ідеї переговорів [14, с. 52]. До уваги потрібно брати й складність припинення даного діяння правоохоронними органами: за деякими даними, під час проведення спеціальних операцій зі звільнення заручників у 60 % випадків гинуть люди – заручники, правоохоронці, особи, що захопили чи утримували заручників [14, с. 52]. У цьому контексті слід погодитися з М. Ю. Павликом, котрий наголошує: «Основною метою всіх дій слід вважати передовсім не затримання і покарання злочинця, а звільнення заручника та припинення злочинних дій щодо нього» [15, с. 182]. З огляду на сказане, включення до ст. 147 КК України норми, що передбачала б спеціальний вид звільнення від кримінальної відповідальності особи, яка звільнила заручника, слід сприймати як свого роду взаємовигідну угоду, компромісне вирішення кримінально-правового конфлікту.

На наш погляд, звільнення від кримінальної відповідальності за захоплення або тримання особи як заручника можливе за таких умов:

1) добровільність звільнення заручника (усіх заручників) за власною ініціативою або на вимогу представників влади, а також відмова від висунутих вимог.

Добровільність відповідного акту означає реальну можливість продовжувати свої злочинні дії та усвідомлення особою такої можливості. Не можна, наприклад, вважати добровільним звільнення заручника після задоволення висунутих особою вимог або ж припинення даного злочину під час проведення спеціальної операції зі звільнення заручників. На наш погляд, у формулюванні тексту відповідної заохочувальної норми слід передбачити, що звільнення заручника (усіх заручників) має відбутися до початку виконання згаданими у КК України адресатами висунутих винним вимог. Має рацію М. Ю. Павлик, який відзначає, що у разі, коли задоволені вимоги, що їх висунула особа, котра захопила або утримувала заручника, і заручник нею звільнений, оскільки надалі утримувати його немає сенсу, мова йде вже не про добровільний, а про звичайний процес звільнення заручника [15, с. 183].

Варто зазначити, що законодавці окремих держав (наприклад, Киргизької Республіки і Туркменістану), формулюючи норму, що передбачає звільнення від кримінальної відповідальності за розглядуваний злочин, не вказали прямо на те, що звільнення заручника може стати відповіддю на вимогу представників влади. Вважаємо, що винний може припинити дане посягання не лише за власною ініціативою (наприклад, з огляду на виникле почуття жалю до захопленого заручника), а й через вимогу представників влади (приміром, з огляду на страх загинути під час операції зі звільнення заручника). У будь-якому разі має йтися про прийняття особою самостійне рішення, результатом якого є припинення посягання і звільнення захопленого або утримуваного нею заручника, а також відмова особи від висунутих нею вимог. Відповідний підхід нині переважає в законодавстві зарубіжних держав (його поділяють, зокрема, законодавці Азербайджанської Республіки, Республіки Білорусь, Республіки Казахстан, Республіки Таджикистан, Російської Федерації);

2) відсутність у діях особи складу іншого злочину.

Здійснений аналіз кримінального законодавства зарубіжних держав засвідчує, що відповідна умова традиційно включається законодавцями до тексту відповідної заохочувальної норми. Разом із тим тлумачення цієї частини норми в зарубіжній юридичній літературі та на практиці викликає певні труднощі. Виникає принаймні два запитання: 1) про який «інший» злочин йдеться: про той, що іманентно входить в саме поняття «захоплення заручника» (наприклад, незаконне позбавлення волі) чи про зовсім інший, додатковий, що не утворює самого поняття захоплення (наприклад, пограбування заручника чи згвалтування заручниці)? 2) особа, яка добровільно видала заручника, але скоїла інший злочин, взагалі не звільняється від відповідальності на підставі цієї заохочувальної

норми, чи звільняється від відповідальності за цією статтею, але притягається за другий вчинений нею злочин? [15, с. 182; 16, с. 140]. Вважаємо, що на перше запитання слід дати другу відповідь, тобто має йтися про інший, додатковий злочин, який не утворює самого поняття захоплення або тримання особи як заручника. Щодо другого запитання: на наш погляд, особа, яка добровільно видала заручника, але скоїла інший злочин (наприклад, заподіяла тілесне ушкодження, незаконно поводитися зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами), звільняється від відповідальності за цією статтею, але має відповідати за другий скоєний нею злочин, котрий не повинен залишатися без адекватної юридичної оцінки. Для того, аби уникнути такого різночитання цієї частини пропонованої заохочувальної норми, можливо, варто прислухатись до позиції М. Ю. Павлика, який пропонує додати до неї уточнення, зазначивши, що у разі, якщо в діях особи міститься склад іншого злочину, за нього вона підлягає відповідальності незалежно від звільнення від останньої за захоплення заручника [17, с. 23].

У науковій літературі неодноразово висловлювалась думка про доцільність передбачення у відповідній нормі винятків, за наявності яких розглядуване звільнення від кримінальної відповідальності не може мати місця. Так, на думку М. О. Акімова, не буде обґрунтованим таке звільнення у разі, якщо злочин був скоєний щодо малолітнього [3, с. 10]. Водночас у формулюванні тексту заохочувальної норми вказаний дослідник не згадав про цей виняток [3, с. 13]. Вважаємо, що заборона звільнення від кримінальної відповідальності за скоєння даного злочину щодо малолітніх означатиме поставлення вказаних осіб у гірше, порівняно з особами старшого віку, становище; приймаючи рішення про звільнення чи незвільнення малолітнього, який був захоплений чи утримувався в якості заручника, винний, котрому відомо про такий виняток, може схилитися до другого варіанту. Навряд чи можна погодитись також із думкою О. Ю. Резепкіна та І. О. Журавльова, які пропонують передбачити певний часовий проміжок, протягом якого особа мусить звільнити заручників для того, аби претендувати на звільнення від відповідальності [16, с. 142]. По-перше, складно буде пояснити, чому йдеться про такий, а не інший часовий проміжок. По-друге, видається, що сам по собі відповідний час, протягом якого особа утримується в якості заручника, не може визнаватись єдиним і обґрунтованим мірилом шкоди, що їй при цьому заподіюється [18, с. 9].

Таким чином, вважаємо, що відповідну заохочувальну норму можна сформулювати таким чином: «Особа, яка добровільно за власною ініціативою або на вимогу влади звільнила заручника (усіх заручників) та відмовилася від висунутих вимог до початку їх виконання адресатами, вказаними у ч. 1 даної статті, звільняється від кримінальної відповідальності, якщо в її діях не міститься складу іншого злочину, за котрий вона підлягає відповідальності незалежно від звільнення від останньої за захоплення або тримання особи як заручника».

Висновки

Підсумовуючи викладене, відзначимо, що чинна редакція ст. 147 КК України має низку недоліків. З метою їх усунення доцільно, зокрема: 1) сформулювати назву цієї статті як «Захоплення або тримання особи як заручника»; 2) уточнити коло адресатів, яких стосується вимога вчинити будь-яку дію чи утриматися від її вчинення як умови звільнення заручника, привівши його у відповідність до положень Міжнародної конвенції про боротьбу із захопленням заручників; 3) здійснювати подальшу диференціацію кримінальної відповідальності за вчинення даного злочину; 4) передбачити заохочувальну норму про звільнення особи, яка добровільно за власною ініціативою або на вимогу влади звільнила заручника (усіх заручників) та відмовилася від висунутих вимог, від кримінальної відповідальності, якщо в її діях не міститься складу іншого злочину.

Список використаних джерел:

1. Рабінович П. М. Права людини і громадянина: навчальний посібник / П. М. Рабінович, М. І. Хваронюк. – К.: Атіка, 2004. – 464 с.
2. Андрушко А. В. До питання про об'єкт захоплення заручників / А. В. Андрушко // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Політика в сфері боротьби зі злочинністю» з нагоди відзначення 25-річчя навчально-наукового юридичного інституту (м. Івано-Франківськ, 8-10 червня 2017 р.). – Івано-Франківськ, 2017. – С. 126–130.
3. Акімов М. О. Кримінально-правова характеристика захоплення заручників за законодавством України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.08 «Кримінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право» / М. О. Акімов. – К., 2009. – 16 с.
4. Володіна О. О. Щодо питання про об'єкт захоплення заручників / О. О. Володіна // Юридичний науковий електронний журнал. – 2015. – № 6. – С. 173–175.
5. Кримінальне право (Особлива частина): підручник / за ред. О. О. Дудорова, Є. О. Письменського. – 2-ге вид. – К.: ВД «Дакор», 2013. – 786 с.
6. Казамиров А. И. Уголовно-правовая защита права человека на свободу: дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.08 «Уголовное право и криминология; уголовно-исполнительное право» / Анатолий Иванович Казамиров. – Рязань, 2003. – 179 с.
7. Канунникова Н. Г. Теоретические аспекты захвата заложника как составной части терроризма / Н. Г. Канунникова // Вестник Краснодарского университета МВД России. – 2013. – № 1 (19). – С. 34–38.
8. Хоменко А. Н. Уголовно-правовые аспекты захвата и освобождения заложников: автореф. дисс. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.08 «Уголовное право и криминология; уголовно-исполнительное право» / А. Н. Хоменко. – Омск, 2008. – 22 с.
9. Коротич Е. А. Уголовно-правовая охрана личной свободы: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.08 «Уголовное право и криминология; уголовно-исполнительное право» / Е. А. Коротич. – Минск, 2016. – 24 с.

10. Андрушко А. В. Кримінальна відповідальність за захоплення заручників за законодавством України та держав Балтії: порівняльно-правове дослідження / А. В. Андрушко // Міжнародний конгрес європейського права : збірн. наук. праць (м. Одеса, 21-22 квітня 2017 р.). – Одеса: Фенікс, 2017. – С. 282–286.

11. Андрушко А. В. Особливості кримінальної відповідальності за захоплення заручника за законодавством Азербайджану, Вірменії та Грузії / А. В. Андрушко // Закарпатські правові читання. Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції (20-22 квітня 2017 р., м. Ужгород) / за заг. ред. В. І. Смоланки, О. Я. Рогача, Я. В. Лазура. – Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2017. – Т. 1. – С. 346–353.

12. Андрушко А. Уголовная ответственность за захват заложников по законодательству Украины и государств Центральной Азии: сравнительно-правовой анализ / Андрей Андрушко // *Leges i Via* a. – 2017. – № 8\2 (308). – С. 3–7.

13. Андрушко А. В. Окремі аспекти кримінальної відповідальності за захоплення заручників / А. В. Андрушко // Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. – 2017. – № 3. – С. 160–164.

14. Акімов М. Звільнення від кримінальної відповідальності за захоплення заручників: обґрунту-

вання необхідності введення заохочувальної норми / Михайло Акімов // Вісник прокуратури. – 2002. – № 5 (17). – С. 50–54.

15. Павлик М. Ю. Террористический акт, захват заложника, бандитизм: вопросы теории и практики / М. Ю. Павлик. – СПб.: Юридический центр Пресс, 2011. – 372 с.

16. Резепкин О. Ю. Захват заложника. Уголовно-правовая регламентация проблемы : монография / О. Ю. Резепкин, И. А. Журавлев. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, Закон и право, 2003. – 160 с.

17. Павлик М. Ю. Актуальные проблемы захвата заложника (уголовно-правовой и криминологический аспекты) : автореф. дисс. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.08 «Уголовное право и криминология; уголовно-исполнительное право» / М. Ю. Павлик. – СПб., 1998. – 23 с.

18. Андрушко А. В. Звільнення від кримінальної відповідальності за захоплення або тримання особи як заручника: перспективні напрями реалізації / А. В. Андрушко // Теорія та практика протидії злочинності у сучасних умовах: збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (10 листопада 2017 р.) / упор. О. В. Авраменко, С. С. Гнатюк, І. В. Красницький. – Львів: ЛьвДУВС, 2017. – С. 8–10.

В статті на основі аналізу національного та зарубіжного законодавства, а також наукової літератури проаналізовані недоліки діючої редакції ст. 147 УК України, передумовою якої є відповідальність за захоплення заручників, і пропонуються можливі шляхи її удосконалення.

Ключевые слова: преступления против свободы, чести и достоинства личности; захват или удержание лица в качестве заложника.

The article analyzes national and foreign legislation as well as academic literature to highlight shortcomings of the current edition of article 147 of the Criminal Code of Ukraine which provides for liability for hostage taking. The article suggests improvement to this article.

Key words: crimes against the will, honor and dignity of the person; taking or seizing person as hostage.

